

בעקבות „היבטים כלכליים-מתימטיים בנושאים הקשורים בגידול בקר“

(ד. שפירא, משק הבקר והחלב מס' 138)

הפרות (2100 יח"מ לשנה, כולל הכנה). במצי-
אות — פרות מרבית תנובה צורכות בדרך כלל
יותר מזון לקיום גופן מפרות ממעטות תנובה,
הן בגלל גודלן והן בגלל צריכת האנרגיה
הדרושה לייצור החלב.

(ב) ד. שפירא מניח, כי הוצאות המזון לגידול
עגלה הן קבועות ושוות לכולן. במציאות —
כדי לגדל מבכירה שתניב יותר חלב, יש צורך
ביותר מזון, מזון יותר משובת ואף יותר יקר.
הבדל זה בהוצאות למזון לאורך שתי שנות
גידול העגלה הוא משמעותי מאד באם נחשב
את הערך העתידי של הוצאות המזון במועד
הצפוי להמלטתה.

(ג) הונח גם במאמר, כי ההבדל בתצרוכת
המזון לייצור ק"ג חלב נע מ-0.40 יח"מ בתנובה
של 6,000 ק"ג, ל-0.45 בתנובה של 7,000 ק"ג
ול-0.50 בתנובה של 8,000 ק"ג לשנה. במציאות
סביר להניח שההבדל אינו רק בין 0.40 ל-0.45
יח"מ, כי אלו אינן גם אותן היחידות מבחינת
המחיר. כדי להשיג תנובה גבוהה יותר, יש
צורך לא רק ביותר מזון, אלא גם במזון יותר
משובת שהינו גם יותר יקר.

(ד) נקודה נוספת, שאסור לשכוח, היא ההש-
פעה של רמת ההזנה על ההתעברות, על תפוקת
הבשר ועוד.

לסיכום הערותי ברצוני להוסיף הסבר קצר
על מדיניות ההזנה הנכונה: בטווח הקצר מדי-
ניות הזנה נכונה וכלכלית תהיה להעלות את
התנובה עד לנקודה בה ההוצאה השולית למזון
שווה לתפוקה השולית בחלב. ברור, שהמדובר
הוא לגבי כלל העדר, או לגבי קבוצות הזנה,
והדבר ניתן לבדיקה על-ידי הוספה או הפחתה
של סוג מזון מסוים בשוליים. לדוגמא: הוספת או
הפחתת ק"ג מזון מרוכז והשוואת תנובת החלב
שהושגה לאחר השינוי עם זו שהושגה לפני
(תוך התחשבות בשאר הגורמים העשויים להש-

הפרק במאמרו של ד. שפירא, הדן בקשר
בין רמת ההזנה והתנובה, מגלה, לדעתי, גישה
מוטעית ובלתי כלכלית לנושא ההזנה, ומובאות
בו מספר מסקנות העשויות לתרום למדיניות
הזנה לא נכונה ולניהול מוטעה של העדר.

ד. שפירא מסיק, כי ברמת ההזנה המקובלת
אצלנו כדאי להשקיע יותר מזון ולייצר יותר
חלב. מסקנה זו מבוססת על ההנחות, שמאחר
והוצאות המזון לקיום הגוף ולקיום העגלה הן
קבועות, הרי ככל שנגדיל את הייצור נצטרך
להשקיע פחות מזון לייצור כל ק"ג חלב.

גישה זו מוטעית מסיבות אחדות:

(א) ד. שפירא מערב את המודל השולי עם
המודל הממוצע ועקב כך המסקנה המדריכה
מבוססת על המספר הממוצע של יח"מ הדרוש
לייצור ק"ג חלב, בעוד הבוקר צריך להיות
מודרך דווקא על-ידי ההוצאה השולית.

(ב) המסקנה מבוססת על ניתוח נתונים ממו-
צעים לאחר סיכום העונה ואין בה כדי ללמדנו
דבר על הדרך בה צריך לנהל את ההזנה במשך
העונה.

(ג) מוצג כאן מקרה פרטי העשוי להיות נכון
בתנאים מסוימים, אך מכאן ועד להסקת מסקנות
והמלצת המלצות לכלל בוקרי ישראל הדרך
רחוקה מאד.

(ד) הקריטריון להזנה נכונה וכלכלית, המופיע
במאמר, הוא מספר יח"מ הדרושות לייצור ק"ג
חלב. מאחר ובמציאות המחירים ליחידות מזון
ולקילוגרמים חלב הם שונים, חייבים להשתמש
בהוצאות מזון לייצור ק"ג חלב מושווה מחיר.

בנוסף לנאמר לעיל, גם ההנחות עליהן ביסס
ד. שפירא את מסקנותיו אינן נכונות בהכרח,
ויש להוסיף להן מספר הסתייגויות:

(א) הונח במאמר, כי התצרוכת לקיום הפרה
אינה תלויה בתנובתה והיא קבועה ושווה לכל

ובגורמים אחרים היכולים לסייע בהעלאת תגובתה של הפרה.

ה ע ר ה : מסיבה כל שהיא הגיעה רשימה זו לידי ללא חתימת מחברה. מפאת התיחסותה לחומר, שהופיע בחוברת הקודמת, וכדי לשמור על אקטואליותה — החלטתי לפרסמה ללא חתימת המחבר ולבקשו להודעות לקראת החוברת הבאה.

העורך

פיע על התנובה בפרק הזמן הנדון, כגון מזג האוויר, המלטות וכו'). בטווח הקצר אין חשיבות לכך מהי תנובת העדר, וכל תוספת מזון מעל הנקודה שצוינה לעיל תקטין את הרווח שמשאירה הפרה. במונחים של יח"מ ממוצעת לייצור ק"ג חלב — פירוש הדבר יותר יח"מ לק"ג. בטווח הבינוני והארוך ניתן להעלות את התפוקה השולית של יח"מ על-ידי שיפורים בתחום ממשק החליבה, המבנים, הבריאות, הרכב לוח ההזנה

מפצמות לכלובי יונקים

מורכבות מפרופיל העשוי פלסטיק משורין, חזק, קל וצבעוני.

המפצמות מאפשרות ניקוי וחיטוי מושלמים, הן עמידות לחימיקלים, עבודת ניקוי קלה והן מאריכות ימים.

ניתנות להרכבה ולהתאמה גם בכלובים קיימים בגודל לא סטנדרטי. קיימת אפשרות לקניית הפרופיל להרכבה עצמית, או לקניית רצפה המורכבת בגודל הרצוי.

משקים רבים רכשו מפצמות אלו וסובלים פחות משלשולים ומקבלים מספר רב יותר של ולדות חיים.

„ פ ס ג ו ן " — נוה-איתן, ד.נ. עמק בית-שאן — טל. 065-88171